

Internetbaserad behandling vid problematisk alkohol- och drogkonsumtion: Vilka når man?

Kristina Sinadinovic, doktorand
kristina.sinadinovic@ki.se

Innehåll

1. Bakgrund
2. Vad är eScreen?
3. Vilka når vi med eScreen?

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 2

Bakgrund

Självhjälp

→Majoriteten av dem med problematisk alkoholkonsumtion förändrar sina vanor utan professionell hjälp.
(Blomqvist et al, 2007; Cunningham et al, 2010)

→De som använder sig av självhjälpsmaterial reducerar sin problematiska alkoholkonsumtion signifikant i förhållande till kontroller som inte använder sig av självhjälp.
(Koski-Jännes, et al 2001; Sobell, et al, 2002; Wild, et al, 2006)

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 3

Bakgrund

Screening och korta interventioner (SBI)

→Screening med AUDIT leder till minskad alkoholkonsumtion.
(McCambridge et al, 2007)

→Korta alkoholinterventioner leder till minskad alkoholkonsumtion bland män.
(Cochrane review; Kaner et al, 2007)

→Inga klara bevis när det gäller korta interventioner för droganvändningen.

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 4

Bakgrund

Användning av Internet

→Majoriteten av svenskarna har tillgång till Internet.
(<http://www.internetworldstats.com/stats4.htm#europa>)

→Sverige är det landet i Europa där användningen är mest spridd i befolkningen. (Findahl, 2008).

→Majoriteten av de som missbrukar olika substanser använder Internet.
(Cunningham, et al 2006).

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 5

Bakgrund

Fördelar med Internetbaserad självhjälp

→ Anonymitet. (Hester & Miller, 2005; Matano, et al, 2007).

→ Man når snabbt ut till många människor.
(Hester & Miller, 2005; Matano, et al, 2007).

→ Dubbelt så stor möjlighet att identifiera individer med riskbruk och beroende problematik.
(Greist, 1977).

→ Låga kostnader efter uppbyggnad.
(Hester & Miller, 2005; Matano, et al, 2007).

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 6

Typen av Internet behandlingssajter

- Internetsajt för minimal självhjälp
- Internetsajt för fördjupad självhjälp
- Internetsajt med strukturerad e-postkontakt och brukarchatforum
- Internetsajt med strukturerad behandlarkontakt (live chat)

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 7

Forskningsläget (alkohol)

Europa
Datoriserade och Internetbaserade interventioner för problematisk alkoholanvändning. Samma effekt som för vanligt terapi behandlare-patient RCT med positiva resultat. (Riper et al, 2008; Riper et al, 2009)

USA
Datoriserade och Internetbaserade interventioner för problematisk alkoholanvändning. RCT med positiva resultat. (Hester et al, 2005; Hester et al, 2006; Hester et al, 2009)

Kanada
Internetbaserade interventioner för problematisk alkoholanvändning. RCT med positiva resultat som försvinner efter 12 månader. (Cunningham et al, 2005; Cunningham et al, 2009; Cunningham et al, 2010)

Nya Zeeland
Internetbaserade interventioner för studenter med problematisk alkoholanvändning. RCT med positiva resultat. (Kypril et al, 2004; Kypril et al, 2008; Kypril et al, 2009; Kypril et al, 2009)

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 8

Forskningsläget (droger)

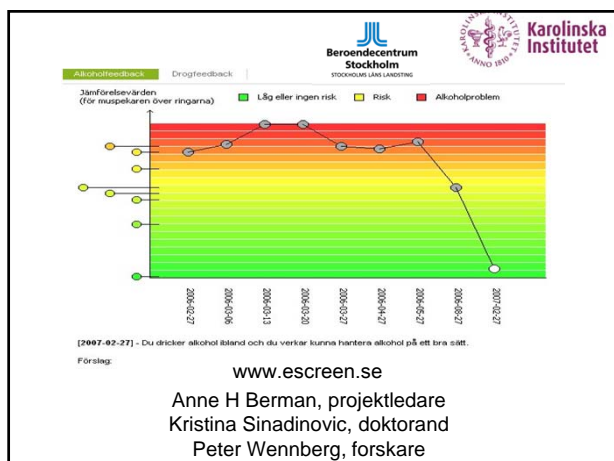
- Utvecklingen av Internetbaserade interventioner för droger är i sin linda men fokuserar idag på cannabis och kokain.
- De tjänster som finns har liknande struktur och innehåller alla en personlig dagbok där brukaren kan följa sin egen utveckling över tid.

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 9

eScreen - innehåll

- Screening
- Fördjupade tester
- Omedelbar återkoppling
  - Grafisk form
  - Jämförelse med andra grupper i befolkningen
  - Rekommendationer
- Dagbok
- Brukaren kan följa sin egen utveckling över tid.

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 10

Vilka når vi med eScreen?

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 12

Metod

- **Naturalistisk studie**
- **7 februari 2007 – 6 oktober 2008**
- **Alla som skapade ett konto på eScreen, 15 år eller äldre.**

Sinadinovic, K., Berman, A.H., Hasson, D., & Wennberg, P. (2010). Web-based Assessment and Self-Monitoring of Problematic Alcohol and Drug Use. *Addictive Behaviors*, 35, 464-470.

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 13

Användarkarakteristika

Under de första 20 månaderna, 3089 konton skapades på eScreen.

Testkonton	549 Exkluderade från vidare analyser
Oklar ålder	37 Exkluderade från vidare analyser
Yngre än 15 år	142 Exkluderade från vidare analyser
15-17 år	794 (33.6%)
18-24 år	1002 (42.4%)
25-34 år	300 (12.7%)
35-64 år	254 (10.8%)
65 år och äldre	11 (0.5%)

Åldersspann 15-88 år.
Medelålder 23 år (SD 10).
51% kvinnor och 49% män.

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 14

eScreen delar som används (50% fördelning män/kvinnor)

Tester	Totalt	Upprepat testet > 1g
AUDIT	1959 (77.1%)	11.4%
DUDIT	1293 (50.9%)	8.3%
ALCOHOL-E	751 (29.6%)	6.4%
DUDIT-E	380 (16.0%)	9.5%
DAGBOKEN	261 (10.3%)	

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 15

Alkoholkonsumtion

AUDIT	Ikke problematisk bruk	Riskbruk	Skadligt bruk	Sannolikt beroende	Totalt
Ålder					
15-17	242 (37%)	222 (34%)	61 (9%)	126 (19%)	651 (100%)
18-24	183 (24%)	292 (38%)	107 (14%)	192 (25%)	774 (100%)
25-34	74 (33%)	92 (41%)	20 (9%)	36 (16%)	222 (100%)
35-64	101 (53%)	58 (31%)	9 (5%)	22 (16%)	190 (100%)
65 och äldre	2 (22%)	7 (78%)			9 (100%)
Totalt	602 (33%)	671 (36%)	197 (11%)	376 (20%)	1846 (100%)
Allmänna befolkningen	1469 (78.9%)	345 (18.5%)	28 (1.5%)	29 (1.0%)	1861 (100%)

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 16

Alkoholsorter	Positiva aspekter av alkoholanvändningen	Negativa aspekter av alkoholanvändningen
- Starköl	-Bli glad	- Förstör ekonomin
- Sprit	- Bli avspänd och avslappnad	- Förstör hälsan
- Stark cider	- Få ökat självförtroende	- Få huvudvärk eller må illa
- Mellanöl	- Få bättre kontakt med andra	- Få ångest
- Starkt vin	- Fungera socialt	- Få koncentrations-svårigheter

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 17

Drogkonsumtion

DUDIT	Inget bruk eller bruk vid enstaka tillfällen	Skadligt bruk	Sannolikt beroende	Totalt
Ålder				
15-17	271 (63%)	103 (24%)	56 (13%)	430 (100%)
18-24	256 (46%)	209 (37%)	98 (17%)	563 (100%)
25-34	80 (54%)	49 (33%)	19 (13%)	148 (100%)
35-64	45 (67%)	11 (16%)	11 (16%)	67 (100%)
65 och äldre	2 (67%)	1 (33%)		3 (100%)
Totalt	654 (54%)	373 (31%)	184 (15%)	1211 (100%)
Allmänna befolkningen	1781 (97.2%)	52 (2.8%)		1833 (100%)

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 18

<u>Drogsorter</u>	<u>Positiva aspekter av droganvändningen</u>	<u>Negativa aspekter av droganvändningen</u>
<ul style="list-style-type: none"> - Cannabis - Smärtstillande läkemedel - Lugnande läkemedel - Amfetamin - Kokain 	<ul style="list-style-type: none"> - Bli avspänd och avslappnad - Bli glad - Få känslan att allting kommer att ordna sig - Sova bättre - Bli kreative (få många idéer, göra konstnärliga saker) 	<ul style="list-style-type: none"> - Förstör ekonomin - Förstör hälsan - Förstör familjelivet - Få problem på jobbet, i skolan eller i hemmet pga droger - Få ångest

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 19

Motivationsindex

	Alcohol-E (n=751)	DUDIT-E (n=380)
Hög motivation	1,4%	6,8%
Mellanmotivation	8,9%	25,4%
Låg motivation	89,7%	67,8%

Sinadinovic, K., Berman, A.H., Hasson, D., & Wennberg, P. (2010). Web-based Assessment and Self-Monitoring of Problematic Alcohol and Drug Use. *Addictive Behaviors*, 35, 464-470.

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 20

Slutsatser

- **Genom eScreen når vi människor med problematisk alkohol- och droganvändning.**
- **Speciellt kvinnor med problematisk alkohol- och droganvändning...**
- **... och unga.**
- **Låg motivation till förändring kan tyda på att användarna inte är medvetna om sin problematiska konsumtion.**

Kristina Sinadinovic 8 april 2011 21

Tack!!!

www.escreen.se

Kontakt:
anne.h.berman@ki.se
kristina.sinadinovic@sil.se